Any I | Dijous 10 de desembre de 1925 | Núm. 3

SETMANARI PER A NOIES

16 pàgs. | Redacció i administració: Barbarà, 9.—Barcelona | 15 cènts.

LES QUATRE ESMARAGDES

—Quines esmaragdes, eh? Ja sabeu que jamai toco res.

(Continúa en la pàgina 4.)

VERITAT LAMENTABLE

En pensar el temps i les dificultats que costa l'aprendre pels sistemes antiquats, haveu desistit d'adquirir aptituds i coneixements que necessiteu per la posició social o professional que avui ocupeu o aspireu a ocupar.

No és pas tard si ja ho podeu haver

Però cal no esperar demà, si avui és possible. I avui ofereix el Liceu Dalmau, facilitats tals, que, a casa mateix, o, en les classes personals de qualsevol de les seves sucursals, podeu aprendre :

IDIOMES

de parlar i escriure perfectament anglès, francès, alemany, italià en 4 a 8 mesos.

ORTOGRAFIA

i correspondència general i comercial en els dits idiomes, i en català, espanyol, esperanto, en 2 a 4 mesos.

CAL·LIGRAFIA

manuscritura aristocràtica, comercial, ràpida, rodona, etc., en 1 a 2 mesos.

ARITMETICA

abreujada, per a totes les operacions de Comerç, Banca, Borsa, en 3 a 6 mesos.

TENEDURIA

de llibres de Comerç, Indústria, Banca, en 2 a 5 mesos.

ESTENOGRAFIA

i dactilografía, aplicables a tots els idiomes esmentats, en 2 a 4 mesos.

Ens escriu una alumna d'Armley (Anglaterra):

«Armley, 28 de juny 1923.— La present té per objecte comunicar-li que durant la setmana passada vaig provar els discs Lingvofono que li vaig demanar. N'estic meravellada, i espero que, gràcies a ells, aviat podré parlar el francès amb la mateixa facilitat que l'Esperanto. — Bàrbara Maden.» (Mestra.) (Traduit de l'Esperanto.)

Diu una alumna de Toledo (Espanya):

«Toledo, 13 de setembre de 1923.—Estoy muy satisfecha de haberme matriculado, pues es una comodidad grande el poder instruirse sin moverse de casa.— María González.»

—

LES ALUMNES DEL LICEU DALMAU SON ATESES INDIVIDUALMENT PER PROFESSORES DE DIVERSES NACIONALITATS.

Un secret del resultat fàcil que aconsegueixen les alumnes en les classes personals per a senyores i senyoretes, del Liceu Dalmau, és la rigorosa limitació del nombre d'alumnes en les classes personals. Adhuc en les classes econòmiques, el nombre màxim és de dotze alumnes, i permet d'atendre a cada una individualment, i fer-la progressar, independentment, tant com és possible, segons les condicions i circunstàncies personals de cadescuna.

En les classes especials no són acceptades sinó vuit deixebles, com a màximum.

Les classes particulars i a domicili, naturalment, són convencionals.

Les classes personals del Liceu Dalmau a Barcelona són ateses per les professores :

SRTA. E. ARCARONS.
SRTA. M.ª TERESA MIRET.
SRTA. CONCEPCIÓ ALGUERÓ.
MLLE. CÉCILE RITTER.
FREULEIN A. ROTHE.
MISS K. MC. HUGH.

Totes elles, ultra mestres titulars i batxilleres que són algunes, han estat especialment preparades per a ensenyar pels sistemes moderns del Liceu Dalmau.

No perdeu temps vacil·lant. Des de qualsevol grau de cultura podeu adquirir aquests coneixements, per l'eficaç sistema del

LICEU DALMAU

València, 245
Telef. 1845 G.
BARCELONA

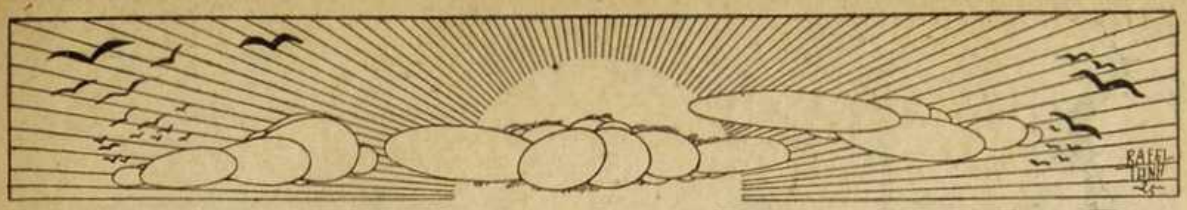

ALBADES

L'alba és l'hora meva!

El meu esperit i el meu sentiment vibren en pressentir la llum; així la bellesa natural del món i l'emoció senzilla de la vida són el secret màgic de la meva espontània feminitat!...

... ...

Us vaig dir: l'alba és l'hora vostra, perquè comenceu de viure! i hi haveu pensat, oi?... Però després em pregunteu: què és «la vida»?

Com contestar una cosa tan greu, tan profunda i tan plena de transcendència, perquè totes pogueu entendre-ho?...

Deixeu-me que us proposi una petita paràbola i, després, un comentari d'extrema simplicitat.

«La vida» és una cosa tan gran, que sols Déu ha pogut crear-la. El seu prodigiós ressort és compost del cos i de l'ànima, i la seva representació està en l'Univers; però la seva finalitat és, com ja sabeu, immortal.

«La vida» és un tresor que se'ns confia, i el portem a les nostres potències: memòria, enteniment i voluntat; dins d'una corporal aparença.

Aquest tresor no podem, no devem, mai, dilapidar-lo, uns devem augmentar-lo i millorar-lo amb fervorós zel, i, si més no, conservar-lo, sense que experimenti una minva essencial, per part nostra.

«La vida» és una llavor meravellosa i rara que se'ns ha donat, perquè poc a poc arreli, creixi i, en florir, fructifiqui, al jardí de les vostres ànimes.

També és com un licor preciós i pur que portem al vas fràgil i trencadís que és el nostre cos.

«La vida» és una guspira inextingible que va prenent, i pot arribar a ésser purificadora i brillant foguera que cremi i abrandi els vostres esperits.

«La vida» és un menjar de sabor exquisida i variada, d'una estranya virtut, que obra prodigis; com el «mannà», conserva les forces, i, si es corromp, pot donar la mort. Aquest menjar es diu: Amor.

Com podeu veure, la vida és un do riquíssim; una llavor de miracle; una llum radiant; és amor! i, per tant, serà acció, bondat i sacrifici!

Aquesta és la petita paràbola de les noies; ara, anem al comentari—amb vinyeta—per a les nenes, amiguetes de La Nuri.

«La vida», nenes volgudes, se us presentarà sota l'aspecte d'un tendre infantó.

Es petit, petit; és tan bufó, com una poncelleta rosa de vellut. Calla i respira. Està voltat de misteri, de silenci, gairebé d'ombra; poc a poc, venint de lluny, sembla que parpellegi un estel, com un nimbe de claror suau; els ulls se li han obert, i d'una faisó gairebé imperceptible se us ha revelat l'existència d'una nova criatura.

Passen els dies; l'infantó plora; crida, apreta els punys; sembla que us miri; són les tentines, els balbuceigs, del «dia que neix» entre vosaltres; en l'albada de l'infantó també hi ha un puntet de llum; és el somrís!...

Ja vénen els primers resplendors de l'instint i de l'ànima a sorprendre-us en el petit.

Veieu que, amb els ulls va prenent serena possessió de tot l'ambient i les coses qui l'enronden; amb les mans, vol agafar tot el que li plau; i allò qui estima i allò que li fa alegria ho vol copsar amb el somrís i amb els moviments.

Un dia... el nen s'aguanta dret, i comença de caminar! La seva mímica ha esdevingut expressiva i plena de gràcia! Ja no en dubteu de la seva conquista imperiosa de la «vida», i quan arriba a l'emocionant revelació de la paraula, us sembla que aquell infantó de vellut i de silenci és tota una personalitat. La paraula li ha donat tots els drets a la vida! En les «albades» infantívoles, la paraula, qui és la «idea», és la primera franja rosada del sol, a l'horitzó.

Són... set anys matiners i encisadors; estan plens de dolçor, de sorpresa, d'iniciació; el nen ha començat a pensar, a sentir, a manifestar els seus instins, bons o dolents; exerceix ja virtuts delicioses, com petits diamants; té pecadets negres com carbó, que hauran d'ésser cremats...

Nenes, és la vida; una claror puríssima que va esdevenint intensa, que ja té reflexos solars, malgrat de l'hora primerenca...

En aquesta Albada, la petita paràbola i el petit comentari m'han deturat prop de vosaltres... Ja ha pujat el Sol!... Adéu!... L'Alba és l'hora meva!...

Flor de Neu

LES QUATRE ESMARAGDES

* * *

Maties, l'argenter del rei, famós per les seves mans, en tot el regne, amb els ulls clavats a terra, pres de viva angoixa, estava assegut en una cadira, quan obrint-se la porta de l'obrador, aparegué una nina d'un quinze anys, més bonica que un sol. Era Rosina, la seva néta.

—Filla meva—digué l'avi—, què n'has fet de les esmaragdes?

—Quines esmaragdes, avi? Ja sabeu que jamai toco res.

—Sí, prou que ho sé, filleta; mes suposo que les hauràs vistes més d'una vegada. Són les quatre esmaragdes del senyor rei; quatre pedres precioses úniques per llur beutat i puresa, que tinc que encastar a la corona que estic cisellant per al príncep.

—No tinc esment d'haver-les vistes jamai.

—Llavors, me les han robat! Sents, filla, robat!—mormola el vell, amb veu entravessada... El rei vindrà, i no sabré què dir-li...

—Li direu, avi, que la corona no està llesta encara i ens afanyarem a mercar les esmaragdes.

Acabava Rosina de pronunciar aquestes paraules, quan al carrer sonà la música alegra i brillant d'una xaranga, i pocs moments després, el rei, amb el seu seguici, entrava a l'obrador de mestre Maties, qui, genoll a terra, li besà les mans.

—Mestre Maties, argenter incomparable, cisellador meravellós, vinc per què em mostris la corona que vaig encarregar-te per al meu fill el príncep Guillem.

—Senyor—mormola l'artista—, estic desolat, la joia no està encara llesta...

—Recorda't, mestre, que sols manquen tres dies per al cap d'any del príncep, que fa vint anys. No podrieu, almenys, mostrar-me la corona, tal com es troba per tal de formar-me una idea de la seva beutat?

L'argenter, no poguent excusar-se, li mostra l'obra, i el monarca, complimentant-lo, exclama en veure-la:

—Admirable, meravellosa, única. No acabes de dir-me que no estava llesta? Jo veig que sols li manquen les esmaragdes. Amb una hora les encastes; si no fos per manca de temps, esperaria a veure-les posades...

El pobre Maties sentí una suor freda que li banyava tot el seu cos, i sols respirà en oir que el rei deia:

—Mes no puc, jo ho he dit; tinc que tornar a correcuita al palau; abans, però, vull donar-te una bona nova. Una vegada estiguin encastades les quatre esmaragdes en aquesta corona del príncep, que serà la mes formosa del món, Guillem, el meu hereu, prendrà per muller la teva néta, que serà regina!

Els ulls de l'artífex s'omplenaren de llàgrimes, mentre Rosina plorava de goig.

—Adéu, Maties—digué el rei bo i allunyant-se—; dintre tres dies fes que tot estigui llest!...

L'argenter fora el rei, es desesperà com un foll.

—Pobra, pobra Rosina; sense les esmaragdes, no esdevindràs jamai regina.

—Avi—respongué la noia—, no podríem mercar-les?

—Unes altres, sí; mes jamai, pobra filleta, podran ser iguals. Es impossible trobar-ne cap que ni de lluny s'hi assemblin.

—Llavors, cal trobar el lladre i salvar, primerament, la nostra reputació.

—Aqueixa nit, Rosina meva, vetllaré. A ben segur que el lladregot tornarà i el pescaré.

I l'argenter, en arribar la nit, va instal·lar-se, amb els ulls ben oberts, a l'ombra, assegut en una cadira, deixant, com esquer, sobre la tauleta de treball, safirs, perles i diamants.

La nit transcorregué tranquila i arribà la matinada, sense que mestre Maties pogués atrapar el lladre.

L'endemà tornà el bon argenter a l'aguait. La nit anà descabdellant-se amb perfecta tranquilitat, més a trenc d'alba la son s'ensenyorí del vell, qui, posant el cap sobre la tauleta, es quedà adormit, just a l'instant que el lladre entrava fregant-li gairabé el nas.

El malfactor, en veure que dormia, s'atensà a la tauleta, remogué les pedres precioses i va eixir, sense emportar-se'n res.

Rosina aparegué pocs moments després.

—Bon dia, avi.

—Déu te guard, filleta—respongué Maties, astorat, tot desvetllant-se—Dec haver-me endormiscat.

I, aixecant-se, cridà, mirant la tauleta.

—Oh, ha vingut, s', mira; ho ha regirat tot, ha barrejat les pedres... mes no ha robat res.

—Si no us haguéssiu dormit, avi—digué Rosina—, no hagués pas entrat.

—Tens raó, filla meva. Què serà ara de nosaltres?

Aquesta vegada, la néta de l'argenter rumià que sols hi havia un medi per salvar la situació. Anar a la pesca de quatre esmaragdes, fossin com fossin.

I eixint d'amagatotis, de l'obrador, va dirigir els seus passos incerts cap a la vora del mar.

Al cim d'una de les roques va trobar-hi, asseguda, una dona vella, menudeta i sense dents.

—Rosina, filla meva—li digué la desconeguda—tinc molta fam.

—Preneu—respongué la noia—quelcom d'aquestes llaminadures que porto per esmorzar, durant la passejada.

—Com vols que mastegui, si no tinc ni dents, ni queixals... ni ullals. En dir-li la velleta, somreia amb

greu tristesa. Si sols tingués tres o quatre de les teves dentetes! llavors sí que menjaria a plaer.

Rosina respongué senzillament.

—Joiosa us en daré quatre, que prou me'n restaran encara.

La velleta va treure's llavors de la butxaca una vareta minsa i brillant, i acostant-la als llavis de la joveneta quatre vegades, va collir quatre dents.

—Mira que boniques! A les meves mans es tornaran verdes com si fossin esmaragdes veritables.

Rosina, guaitant-les, cridà, joiosa:

—Es veritat! Sí, és veritat. Així podré donar a l'avi les quatre pedres, treient-me quatre dents més?

—Mira, Rosina, ets una bona nena i ets bonica: pren aquestes dentetes teves, que són quatre esmaragdes i deixa-les, sense dir un mot, a la tauleta del teu avi.

La nena féu l qu li manà la vella desdentegada. Maties trobà les esmaragdes; i sense preocupar-se en saber d'on venien, escometé l'obra d'enllestir la corona.

Era ja temps, car el senyor rei arribava precedit de la música esclatant.

—Rosina! Rosina! filla meva—cridà l'avi—; ves a corre-cuita a vestir-te, tan formosa com puguis.

El rei entrà amb el príncep Guillem i el seu seguici. L'argenter, de genollons, li presentà la corona, que el monarca, posà sobre la testa del príncep hereu. En aquell mateix instant aparagué, abillada de festes mes gentil i formosa que mai, Rosina.

—Rosina—exclamà el rei—atansa't, i deixa, filla meva que et presenti el teu fidansat.

La néta de l'argenter s'acostà amb l'encís del seu somriure als llavis. El príncep fixà el seu esguard, complagut, vers la joveneta, mes de prompte exclatant de riure, digué insolent:

—Pare, en què penseu? que no veieu que li manquen moltes dents? esperem que li surtin. Com voleu que em casi amb una desdentagada!

Després de dites aquestes paraules, el príncep Guillem sortí de l'estança amb aire de mofa.

Rosina arrencà el plor, mentre Maties mostrava la seva indignació.

* * *

Ambdós malaurats tornaren a l'obrador. Mes heus aquí que en alçar la cortina de vellut quedaren sorpresos del soroll d'unes ales que es movien i de les pedres que semblaven barrejar-se. Un aucell, amb el bec al cim de la tauleta picotejava els diamants i demés pedres precioses.

—El lladre!—crida mestre Maties, llençant-se sobre l'ocell per empresonar-lo, i una volta el tingué pres a les seves mans, afegí.—Vaig a occir-lo sense pietat.

—Perdoneu-lo—mormola compadida, Rosina, bo i apoderant-se de l'aucell, pres de gran asterament.

—Dolent!—li digué,— m'has fet perdre una corona; mes no et servo cap rancúnia; ets lliure, vola.

I obrint ses mans fines i delicades, besà les plomes de l'au, que s'en vola transformant-se, oh meravella, de prompte, en un príncep formós i gentil, vestit de porpra i ermini, somrient i plascèvol.

—Rosina—mormola l'aparició—, sóc el príncep Marcel. Com tu, vaig trobar la velleta, sense dents; mes jo, en lloc de mostrar-me pietós, vaig llençar-li unes molles de pa, solament, burlant-me de la seva fam; llavors ella, rient amb la seva boca buida i nua, va dirme:

—Des d'aquest instant seràs un aucell fins el jorn que una noia, tendre i dolça, et lliuri amb son bon cor. Tu acabes d'ésser la meva llibertadora; t'ho agraeixo del fons del meu cor. Vaig ésser jo el qui robà les esmaragdes entrant per la finestra de l'obrador, i creient-me que eren grans. Les tinc en mon niu. Anem a cercar-les.

—Les esmaragdes? Llavors?—interrogà Maties, tot sobtat.

El príncep Marcel contà l'aventura a l'argenter mentre Rosina reia mostrant la seva boqueta, desdentada.

—Rosina—acabà dient Marcel—, el príncep Guillem és un beneit, un tanoca; amb ell hauries estat molt desgraciada.

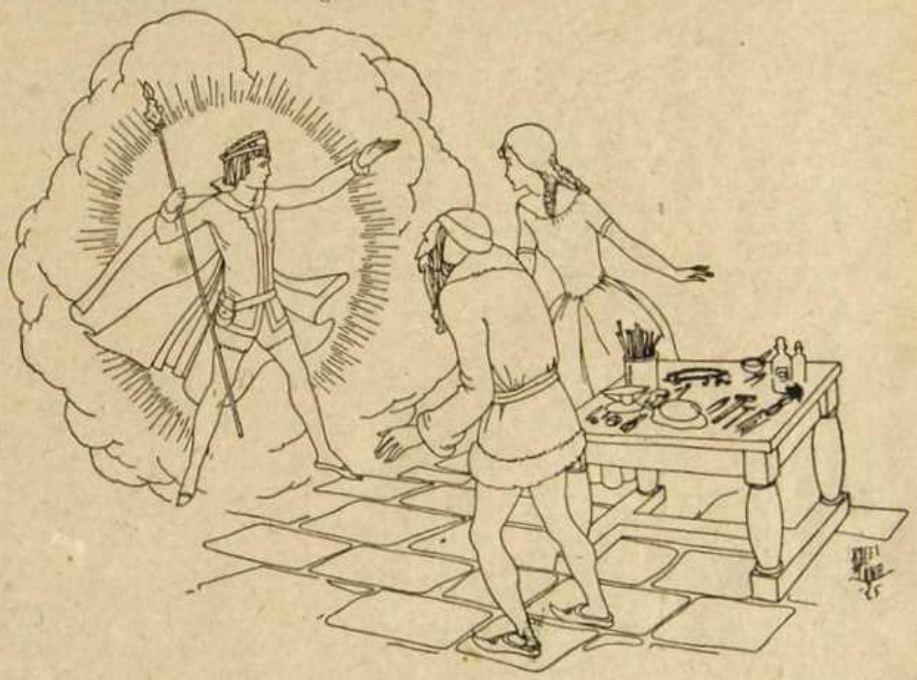

Tots tres eixiren dirigint-se vers l'arbre on l'aucell guardava les pedres meravelloses: Arribats al peu de la noguera, el príncep s'enfila, amb mes llestesa que un esquirol cap a la branca on el niu es trobava i amb major llesteça davallà als pocs segons, mes tan depressa anà per arribar a terra, que, relliscant, va caure de cara.

Maties corregué per ajudar-lo. La caiguda havia costat al jovincel perdre quatre dents.

—Es perquè ens semblem més—digué Rosina amb un somriure ple de gràcia.

Llavors, darrera, esclatà una veueta astuta. Giraren el cap tots sorpresos i s'enfrantaren amb la velleta de la roca, qui, treient-se de la butxaca el bastonet fi i lluent, ticà els llavis de Rosina i del priincep encisador.

—Marcel—digué la fada, conservant el seu aspecte de vella sense dents—, estàs perdonat; tot queda reparat; les dents llevades, les esmaragdes robades; tot ocupa el seu lloc; ara no hi ha res que puguí oposar-se a la vostra felicitat. Sigueu ditxosos!

I Rosina i Marcel, havent trobat de nou llurs dents, somrigueren tendrament, amb amorós esguard sots la mirada enternida del vell argenter, cofoi com un paó.

BELTRAN DE BORN.

Deute pagat

MONÒLEG

Personatges: LLUÍSA, nena d'uns 10 anys. La PORTERA del Pensionat, que no parla.

Escena: la infermeria del dit Pensionat.

LLUÍSA *(asseguda en un silló molt gran per ella, amb les cames damunt coixins esteses. Sobre els genolls hi té una taula amb tot el que cal per escriure. En aixecar-se el teló, està llegint un full de paper).*—No està pas gaire bé! *(diu.)* No acaba d'agradar-me... Una girada de peu, no diguem pas que sigui cosa que doni ales a la imaginació; demés, el tema d'aquest concurs és ben prosaic... «Les Metamòrfosis del lli»... Que pot dir-se que no sigui a pla de terra?... Quina bellesa pot trobar-s'hi perquè l'esperit s'enlairi? Demés, no hi ha res que em fastigueixi tant, com l'estar soleta... A la classe, el soroll de les plomes de les unes, els sospirs dels altres, les mirades de desesperació que engeguen al sostre les de més enllà, el rum-rum de les xerrameques, tot sembla ésser una font d'inspiració; mentre que aquesta solitud, aquest silenci, la vista d'aquest botiquí... vaja, em desespera. *(Pausa.)* Què voleu fer-hi?... He fet tot el que he pogut... He explicat la metamòrfosi del lli... Quan s'ha viscut, com jo, llargues temporades al camp, no és pas cosa gaire difícil. Però no em negareu que és pesat, fastigós... La qüestió és que j, Lluisa, Lluiseta, Reig, la primera, sempre, de la classe d'estil, no obtindrà el premi... i, vaja, això sí que és pega; i tot perquè al meu peuet, vulguis que no, li ha plagut d'ensopegar... *(Pausa.)* L'únic consol, per mi, fóra que la Montserrat aconseguís el premi... Pobreta! Desitjaria que tingués totes les idees que a mi em manquen... Quina companyera més bona és la Montserrat!... Sense ella, no hauria pas guanyat el premi de Composició, l'any passat! Ca! I mireu que n'era de fàcil!... «Una aventura de collegiala»... Jo volia fer alguna cosa de transcendental; pensava escollir una de les aventures que havia viscut, i vestir-la amb tot allò que la imaginació em pogués suggerir... Feia una calor... Em vaig decidir per la del llop: estava de bones, i vaig escriure la meva composició, que em semblà superba!... Arriba el dia del repartiment de premis, i em criden... En aquell moment sento que una mà se'm posa sobre l'espatlla... i em desperto davant les «quartilles» blanques... M'havia quedat adormida estúpidament, i les meves veines m'havien deixat roncar amb malíssimes intencions. La Montserrat, en veure-ho, malgrat el càstig de perdre la nota a la que es mogués del lloc, l'abandonà per deixondir-me, i vaig poder, encara, escriure l'aventura que em va donar el premi, i ella només va obtenir un simple accèssit. *(Calla i torna a llegir.)* I que és pesat, això! Es, com diu la professora, d'una vulgaritat depriment... *(Es mira el rellotge que duu lligat a la munyeca.)* Les deu, només. I pensar que encara en tinc per un parell d'hores, d'aquí a migdia!... I amb aquesta elucubració tan espiritual per companyia... Psss!... *(Es venta amb les quartilles.)* Voleu dir que no podia escriure quelcom més literari?... En lloc de tractar el tema amb pedanteria, per què no agafar-s'ho com a poetes?... Tonta! Imbècil! Si ara ho veig ben clar!... Afanyem-nos, que encara hi ha temps. *(Agafa unes altres quartilles i va escrivint de pressa; de tant en tant s'atura per llegir algunes frases.)* «Veieu aquest camp que es mou amb l'oreig suau del ventitjol, com les onades d'un cel blau... els petits hi corren per banyar-s'hi, i sols hi troben flors...» Em sembla que no està malament, això... «El lli està a punt, el lli està a punt». Ah! Ara alguns detalls tècnics de la primera composició... *(Escriu.)* «La filosa brilla com l'argent, les mosses del poble carreguen les filoses i se'n van pels camps, bo i filant i cantant, vigilant els ramats...» Eh! Ara sí que això va tot sol! «En arribar l'hivern, les rodes van més de pressa encara. Les noies maques, tot filant, pensen en llur... Qui sap si algún que creu filar per les seves noces, fila la seva mortalla!...» Bravo, bravo! Aquesta nota de melangia serà de molt efecte! «La primavera ha tornat, l'oreneta prepara el seu niu, i l'abella la mel. La noia farà, pels caminets verdejants, gipons finíssims, mocadors d'encisadora boniquesa, davantals guarnits de puntes meravelloses; tot són transformacions del lli. A l'església, el capellà es vesteix de lli; de lli són les estovalles, blanques com la neu, de l'altar...» Em sembla que va bé la cosa. *(Escriu, i després torna a llegir.)* «Però, tot d'una, bé que les estovalles de l'altar, les teles brodades, les faldilles, els mocadors, els gipons, tot es gasta, tot va a cà'l drapaire, a les escombraries, al carrer; mes tot es recull, i el lli...» Aquí una mica de tecnicisme... *(Torna a escriure, i després llegeix.)* «I el lli, aquest lli llençat, menyspreat, els drapaires el venen als fabricants de paper, i ells el transformen en fulles de paper blanc, i sobre aquest paper els genis de la terra hi escriuen les obres mestres que els fan immortals, i els ximples i pedants hi escriuen poca-soltes que van a parar a cà l'adroguer per fer paperines... I en aquestes meves, una deixebla, tremolant de por, hi escriu una composició que és la seva esperança. Déu faci que les professores del tribunal somriguin en llegir-les i diguin: Lluisa Reig, mereix el premi...» Potser aquest final les engresqui. *(Torna a llegir-ho tot. Escena muda. Pausa.)* No està mal! Si jo fos professora, no vacillaria un instant a donar el premi a la que fos jo... Ho enteneu ben bé?... A la meva composició... A la que acabo d'escriure, tot i fent-me patir el peu... Ai! Se m'ha dormit! Quina frisança! Ah! També premiaria la Montserrat! No faltava més! El partiria entre totes dues. M'agradaria... però voleu dir que la seva composició estarà tan bé com la meva?... *(Amb fatuïtat.)* Es que cal fer-ho molt bé, per lluitar amb mi!... Per ella, els èxits tenen més importància, perquè es pobre, i la pensió l'hi paga un parent llunyà que, per cert, no té cap tendresa per ella, i sempre li diu que la treurà del collegi si no té molts premis. *(Com si somiés.)* Si jo pogués fer alguna cosa per ella... Però, què faré?... Si almenys sabés com està la seva composició... Podria esmenar-li, posar-li quelcom de la meva, triar-ne alguna frase... A veure: «El camp de lli que a l'oreig del vent...» No és massa bonica... «Més d'una creurà filar el seu vestit de noces, i filarà la seva mortalla...» No, aquesta tampoc hi escau massa bé... Val més que ho deixi córrer, que renunciï a la meva composició, abans que malmetre-la!... Renunciem! Sí: tal com m'ho dicta la consciència!... I

no té cap escrúpol de dir-ho... Exigeix unes coses, de vegades !... Impossibles, verament impossibles ! Com si una noia fos una heroina o una santa !... En té massa bona opinió de nosaltres, la consciència, creieu-me !... Ara m'aconsella que doni al tribunal la meva composició, que si bé no és una meravella, és prou bona... Sí, ja ho crec *(somriu)* prou bona perquè diguin les professores : «Com van pujant les facultats d'aquesta senyoreta !...» Si ho faig, la Montserrat s'emportarà la corona de llorer, serà feliç, i el seu parent, tot satisfet, li permetrà seguir els estudis !... L'any passat, ella va fer-me guanyar el premi. Ara és de justícia, doncs, que li torni tan gran mercè ! Es un deute a pagar, el que tinc amb ella, demés de l'afecte que li porto !... Pensem-s'ho bé ! A veure ! La mama, el que més s'estima, és que treballi bé i força ! No té la fallera dels premis. Si li escric el que vull fer, de segur que n'estarà contenta ! Demés, enviant-li la composició que havia fet jo, i que dono a la Montserrat, veura encara més el meu mèrit. Tot això és veritat ; mes si per excusar-me comença a contar-ho a la tieta, a les cosinetes, i aquestes van escampant-ho, què passarà?... La meva mare m'ha ensenyat de no tenir secrets per ella ; i fins ara l'hi he dit tot : el bo i el dolent... Ara es tracta de la Montserrat !... Si faig aquest sacrifici, no dec dir-li : cal que el secret sigui absolut !... Es una cosa difícil de debò !... Amunt ! Pit i fora, Lluïsa ! Es un sacrifici que dec a l'amistat !... *(Silenci.)* Ja està dit ! Donaré la primera composició... No és possible que la premiin ! Es massa encartronada... Destruim la segona, perquè si la trobessin !... Però, qui sap !... No, no ! Esquincem-la ! Podria venir-me la temptació, més tard, d'ensenyar-la !... *(Esquinça els papers.)* Apa, voleu, paperets, emporteu-se n els brins del lli !... Adéu formoses filadores del poble ! Adéu, mocadors, gipons i farbalans ! Adéu ! Tot s'ha acabat ; i... creieu-me : fa mal al cor, això ! *(S'amaga el cap entre les mans.)* Ah ! Que en sóc de tonta ! Per què doldre'm de la bellesa de les frases?... Es retroben sempre prou, les bones paraules !... Els pensaments generosos, aquests sí, que són més difícils de retrobar ! Per això cal no deixar-los escapar !... *(Sona el rellotge.)* Les dotze ! Migdia ! Aviat vindran a cercar la composició... Sento les petjades de la portera. *(S'obre la porta, apareix la portera (monja o seglar), s'atansa a Lluïsa.)* Ara sí que ningú sabrà el que he fet !... Que en són de bons els secrets d'aquesta mena ! Són lleugers, no pesen, no fan nosa ; i no costen gaire de guardar ! Jo us faig fermança que no em sabria greu de tenir-ne mitja dotzena de semblants, perquè fessin companyia al que us acabo de contar !...

TELÓ

El número extraordinari de Nadal

En el número dedicat a aquesta diada publicarem entre altres escrits, el següents :

"SANTA CLAUS" conte americà del popular escriptor Thomas Nelson Page.
"RONDALLA DE NADAL" conte, per Carme Karr.
"NOSTALGIA ERRANT" conte, per la comtessa de Castellar.
"PRESENT DE NADAL" conte.
"ELS IGNOCENTS" comèdia.
"MES ENLLA DELS NUVOLS" conte.
Demés no hi faltaran les ALBADES, la secció "La taula, la casa, la cuina.
També dedicat a aquest dia, labors, figurins, &.
Publicarem cançons de Nadal, algunes de les quals amb música.
Els dibuixos seran fets pels coneguts artistes :
Lola Anglada, Apa, Prat, Vinyals, Tona i d'altres.

EL GOS DEL VELL ROC

Al Doctor Guardiet, Rector de Rubí.

En Roc vivia sol en una barraca, apartat del poble perquè no estimava altra companyia que les bestioles del camp, els seus conilleres, les gallines i el seu ca fidel. En Roc era molt vell; hom sempre l'havia conegut vivint com un isart a la seva barraca que ell s'havia construït amb fustam vell i branques de pi de les quals se'n servi per fer la coberta. Hom deia que el vell Roc havia anat a raure allí feia ja molts anys, mes ningú no sabia d'on havia vingut. No treballava, no anava a jornal, però no li mancava mal la teca que anava a comprar a baix al poble, a cà l'adroguer, i les verdures se les conreuava en un quadre petit de terra, a costat de la cabana.

En el poble hom no tenia En Roc, perquè En Roc no havia fet mai mal a ningú; si hom el demanava en socors prest i corrió, i després d'oferir-se novament tornava content a la seva cabana, acompanyat sempre del seu ca fidel.

Un dia la canalla del poble que anaven al bosc a cercar pinyes, passaren per la barraca del vell Roc i es trobaren que, ben diferent d'altres vegades, era tancada; demés, les verdures del petit hort les veieren coll-torbes i a la conillera i al gallineret les bestioles feien mortes. A la porta de la barraca el gos fidel de l'avi Roc esperava en va, amb els ulls plorosos i udolant de tristesa. Què serà? Que no serà? La canalla agafaren por i marxaren corrent avall. Hom sap si l'avi Roc era mort?

Ben prompte la nova s'escampà arreu del poble. Hom trobava el cadàver del vell Roc en el seu llit senzill, on expirà feia algunes dies.

Del vell Roc hom no en parlava pas més, en el poble. Hom féu pesquises per la barraca on hom no hi trobà pas res que valgués la pena de vendre o de guardar i en l'hort abans de verdures fresques i verdes ara les herbes que hi creixien amagaven les bonlques tires abans d'escarulles i enciams. Hom asseguraria que sols el gos restava fidel al record del vell Roc.

El pobre ca vagava perdut pel poble, i enyorava el seu amo, la barraca i el seu hort. Verdaderament, hom no estima les bèstiles com en aim mereixedores, i el ca fidel de l'avi Roc no rebé encara una paraula de consol, ni una festa que ell pogués remorcular fent una remenada de cua. Els xavals del poble, que com la majoria dels xavals hom no els educa a fer-los sentir l'amor a les bèstiles, esquivaven e llgos i als grans no els plaia tampoc que aquell animalet vagabond s'arrecolzés a les portes de les cases llurs!

I vet-aquí que un dia en que els xavals empaitaven el gos del vell Roc s'escalgué a passar la Marianeta.

—Que feu?—els crida.—No veieu que és un pobre animalet sense empar?

—Bé prou que ho sé—contestà En Jaumet de cal Valls;—aquest gos em seguels sempre i avui fins l'he trobat a l'era de casa! No saps tu, Marianeta, que aquest gos [illegible]rnar-se foll amb la gana que porta?

—Precisa[illegible] Jaumet, tu podries evitar-ho si l'emparessis i [illegible]sis donat acolliment a la masia del teu pare, vo[illegible] que sou rics!

El xaval [illegible] riure i l'Anneta contrariada exclamà:

—Vola vo[illegible] me'l quedo jo aquest gos? Veritat que el pare [illegible]re no tenen menjar per a mi i el meu germanet, [illegible] em partiré el pa amb el gos del vell Roc i ell [illegible] ho agraeixi des del cel!

El gos [illegible] molles bestioles comprenen bé el llenguatge i[illegible]raió, s'arredocà als peus de la Marianneta i [illegible]eixà més. La Marianneta es dirigí a cass seva i [illegible] segui.

La Marian[illegible] vivia amb els seus pares, que eren pobres per [illegible]. Tenia un germanet més petit que ella cuidava[illegible] els seus pares eren a fer el jornal pels horts. [illegible]tava content; hom el veia que acompanyava al [illegible]ots els dies a la Marianneta i al seu germanet.

Vet-aquí que un dia el gos del vell Roc semblava que volgués comunicar a l'Anneta quelcom i li llepava les galtones roses.

—No em destorbis, Xelin—li deia ella fent-li mutxalnes—, que avui tinc feina!

El gos no en feia pas cabal i per fi agafà, amb les dents, les faldilles de la Marianneta i l'estirà fins a portar-la a la porta. Tota vegada al carrer li féu entendre, amb una lladruca d'alegria, que el seguís.

La Marianneta no desobeí el gos, i aquest li indicà el camí del bosc i la portà fins al mateix lloc on hi havia hagut la barraca del vell Roc.

La tarda finia; el sol es ponia darrera la muntanya i els rat-penats es començaven a deixondir. La Marianneta tenia por i deia al seu gos el qual semblava tenir l'afany de portar a cap alguna idea:

—No m'enganyis, Xelin, ja saps que t'estimo força!...

El Xelin estava abstret; voltava els restes del petit hort i de la cabana i ensumava sol i cercava allà.

De prompte, el gos exalà un lladruc d'alegria i amb les potes davanteres començà de furgar a terra, on féu un clot tant fondo que ben aviat s'hi amagava fins a mig cos. El Xelin *treballava* amb dalit i no es dietreia pas: furgava amb valentia i després de bona estona de llulta tornà a exalar un lladruc més fort, e[illegible]cara, que ressonà tota la vall. La Marianneta no comprenia pas el gest del gos i s'apropà a mirar el clot d'on n'eixí un reflexe tan iluminós que la mosaeta hagué de tapar-se els ulls. Mentrestant el Xelin, llest ja de la feina que va imposar-se saltava i lladrava, cada vegada més content.

Ben prompte en el poble hi corregué una nova: a casa la Marianneta sense hom saber el per què, eren rics i fina el Xelin llufà un collar de cuiro amb claus llueents i un virolat llaç de seda.

Hom podia endevinar bé que el ca fidel i astut proporcionà l'amagatall del tresor de l'avi Roc a la persona que ell cregué mereixedora. I en el poble, llavors, hi corrió l'enveja i el penediment. Arreu no mancava qui es dolgués de no haver recollit el gos del vell Roc, el qual ers sabedor de un tal gros tresor! Mes, el gos de l'avi Roc era molt savi, i es digué per ell mateix: «Ells manca saber encara, si jo us hauria revelat el secret si vostre empar hagués estat mogut sols per l'interès de posseir riqueses!...»

LOLA A.

Una ascensió moguda

El Jaumet i la Quimeta acabaven de rebre deu pessetes cada-u com a premi al seu bon comportament a l'escola, on havien merescut la corona d'honor. Ambdós, a més d'ésser bons, són aplicats. La Quimeta és la primera a la classe de física, i en Jaumet és el primer de la de Geografia.

—Si ens paguessin un viatget—digueren tots dos a la una, tot passejant pel jardí de casa dels seus pares—, Un viatge, que ens fes veure terres desconegudes d'aquelles que ens expliquen a la classe...

—Però on vols que anem amb vint pessetes, tanoca?—fa la nena.—Lluny, dius? Ca! No t'ho pensis!

El nen, en oir la resposta, ho comprèn tot i resta mut i apesarat. Tantes ilusions que s'havia fet!...

—No ploris, Jaumet, per això. Tinc un projecte... Sortim!

I pocs moments després, en arribar al passeig de la vila, la Quimeta comprà tota l'«existència» de globus a un marxant qui en venia, bo i tenint-los lligats tots amb una cordeta.

—Què vols fer-ne de tants?—preguntà el marxant—Eh, maca?

—No t'ho vull dir, tafaner!

—Jo ja ho sé, jo ja ho sé!—cridà En Jaumet, amb uns sals i uns gestos com si hagués descobert l'Amèrica—Tu els vols, tots, per lligar-hi un cistell a sota i fer un viatge al voltant del món, tal com ho explica el mestre el senyor Tonet!... Ja ja ho sé! Ja ja ho sé!... Oi que sí, Quimeta!...

El marxant cobrà vuit pessetes, i els nens, tots cofois, agafaren l'eixam de globus de tots colors, i cap al jardí s'ha dit: hi trobaren un cove que la bugadera hi tenia a punt i, sense mirar-s'hi gens ni gaire, hi lligaren la corda de l'eixam de globus... i no s'engegava!...

Cap a comprar-ne dues pessetes més, de globus: ja no els quedava cap diner; però la nau de joncs i canyes pujaria, pujaria...

Ja són enlaire!... La Quimeta i En Jaumet van cap amunt, cap amunt, a la bona de Déu... i sense un cèntim a les butxaques...

Emperò, que n'estaven de contents, de veure's tan apartats, de volar tan lluny de la terra... camí del cel...

—Oh! Oh!—deien tots dos—Quina delícia!... I que s'hi va bé, en aquest cove!... I que n'és de bonic, tot això!... I que n'és de divertit pujar tan amunt!... Una mica més, i veurem el món petit com un taronja!...

—T'agradaria que anéssim a la lluna?—preguntà la Quimeta.

—Si vols que et digui la veritat, m'agradaria més aviat anar a la lluna que al sol. Trobo que hi deu fer massa calor dins l'astre rei. A la lluna hi deu córrer una fresqueta!...

—Bé prou que ho sé; per alguna cosa dec ésser la primera a la classe de física... I ara! Què és això?... Jaumet, Jaumet! Si seguim així, em sembla que anirem a parar a cà'n Pistraus!... Prenem les nostres precaucions: Mira! Cal que ens fem una mena de cinturó de globus!...

Tal dit, tal fet. En un tres i no-res es fan un cinturó de globus, i... encara no se l'havien lligat ben bé al cos, el fons del cove es despren i es queden tots dos amb les cames enlaire...

Ella llença un crit d'esglai; ell en llença un altre. Descendien a una velocitat vertiginosa, encara que mig sostinguts per l'eixam de globus, que els feien com de paracaigudes.

En Jaumet anà a parar a la copa... d'un arbre; penjat d'una branca, plorant com un desesperat... pensava:

—Quina brometa que fem! I per això és la primera de la classe de física, la meva germana?... Aquesta lliçó si que és ben pràctica! Prou val més que totes les de la professora plegades!—deia En Jaumet, ja mig plorant, mig rient.

Però en adonar-se'n que no es veia la Quimeta per enlloc, començà a cridar amb totes les seves forces:

—Quima!... Quima!... Quimeta!... On has caigut?...

I una veu tota llastimosa—va respondre:

—He caigut a l'aigua! Has tingut més sort que jo. Tu, almenys, estàs eixut...

—No ho creguis, germaneta, que he tingut més sort. M'he dat un sant cop al genoll, que em fa veure la padrina; i a més tinc tot el davantal esquinçat! Ja ho veus!

—Si? Doncs, jo per poc m'ofego! Si no és pels globus!...

En Jaumet, després de fer-se una esgarrinxada a la cara i un altre set que semblava un catorze al davantal, e strobà a terra. I la Quimeta, amb penes i treballs, aquí caic, aquí m'aixeco, per fi sortí de l'aigua.

I tots dos, ell ranquejant i ella com una gallineta mullada, se n'anaren cap a casa, poquet a poquet.

Ella deia:

—Prou me'n recordaré tota la vida, d'aquesta aventura!

—Mira!—deia ell—Mira que tens unes idees!... Deu pessetes a passeig, i... unes quantes castanyes calentes que ens esperen!...

—Però ens hem amusat d'allò més!—fa la nena—I això ja és un consol!...

—Si no fos el mal que em fa el genoll!—fa el nen—I la que se'ns prepara!... Perquè quan ens vegin... no et dic res!

—Si no fos el fret que tinc!—deia, tot caminant, la Quimeta, petant de dents.

TRENCACLOSQUES.

Concurs de LA NURI

N'estem preparant un per primers d'any en el que hi podran concorrer totes les nostres llegidores. Aquest concurs demés d'entretingut serà instructiu, i sols precisarà tenir una mica de bon gust per poder obtenir alguns dels premis que oferirem. D'aquí poques setmanes en donarem mes detalls.

Heus aquí una feina ben bonica per les petites

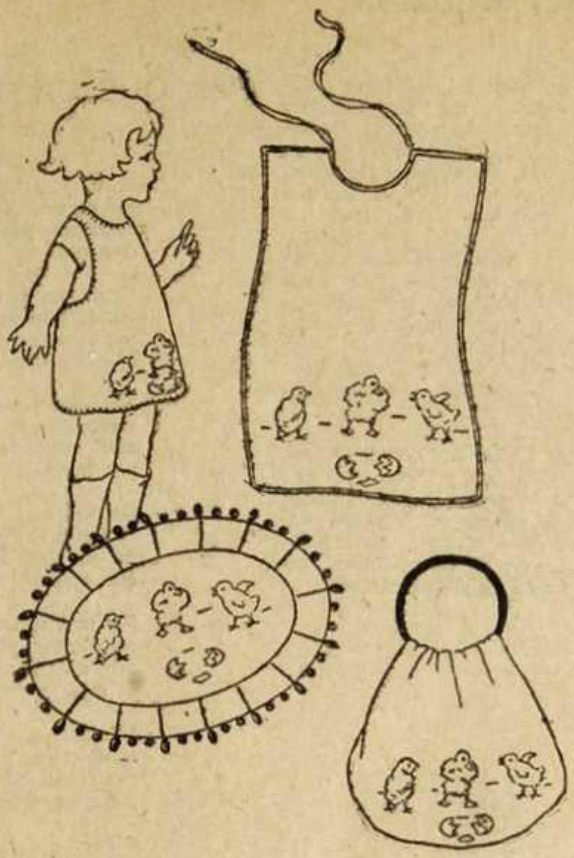

El davantal i el bavossall de la germaneta; el tapa safates per la marona; el sac de costura per la jaia; tot una col·lecció de presents feta damunt tela de lli, brodats amb eotó groc i negre, amb punt de cordonet i embastes

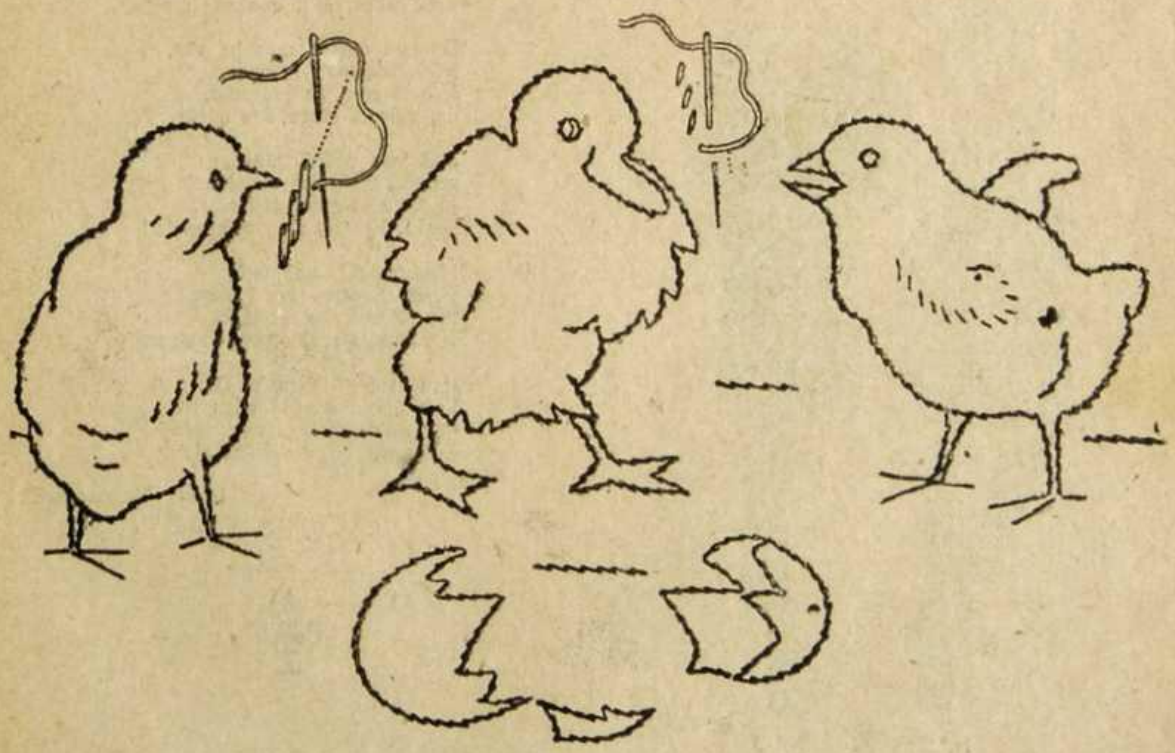

ELS DARRERS FIGURINS

N.° 1

Núm. 1.—Elegant armilla de llana i seda de colors sòlids, amb varaviu de seda blanca i monograma de fantasia, al costat esquerre; botons de llana. Es duu per tots els esports.

Núm. 2—Vestidet de mudar, de crespó de Xina, verd-poma, amb plecs i repunts; filera de botons d'esmalt. El coll i els punys poden ésser de crespó blanc i, si es vol, de puntes d'estil antic.

Núm. 3.—Vestit de cada dia, en «Kasha» flexible, de colors foscos. El coll i els punys, de piqué rentable blanc; filera de botons de nacre blanc. Capell igual que el vestit.

N.° 2 N.° 3

PER QUE CANTEN LES MARES?

En el piset més humil
del carreró de la Cera
canta una mare gentil,
com ocell en primavera.

Canta una bella cançó
(la de l'Infant i la Dida)
tot abraçant l'infantó,
que les llàgrimes oblida.

Son espòs està ferit
ajagut en una estora:
ahir vengueren el llit
per traure la fam a fora.

De flassades i llençols
fa deu dies que no en tenen:
un els resta tan sols,
que empenyaran, si no venen.

Per menjar no tenen res;
per cremar, ni un brot de llenya,
com no s'ha d'encendre més,
el fogó també s'empenya.

L'infantó no té bressol,
la mare no té cadira,
mes canta com rossinyol;
però son marit sospira.

—Per què, esposa del meu cor,
per què tan alegre cantes
quan jo conto amb greu tristor
mes penes, ai!, que són tantes?

De tant com a casa he vist,
joies, mobles i moneda,
sols la creu de Jesucrist,
tan sols la creu, ens queda.

Mai més podré treballar:
sempre creix ma malaltia.
Jo me'n vaig cap al fossar,
i, ai!, hi vaig amb companyia!

I nostre fill, què farà,
tot solet, sens pare i mare?
Per ell un arbre hi haurà
que amb la seva ombra l'ampare?

I tu cantes? Valga'm Déu!
Vols que ma pena s'ignori?
Per què cantes, amor meu?
—Perquè el nostre fill no plori.

JACINT VERDAGUER.

pintures de Velázquez i Teniers; les òperes de Verdi; les novelles de Paul de Koch; les comèdies de Bretón; les mongetes amb llomillo del Falcó; la llengua de vedella amb naps de ca'l Beco, i els dinar a tres *andoles* de ca'n Vilaseca.

—Està vist: no hi ha medi de parlar amb tu sèriament.

—Es que sèria i formalment ho dic. Vols que als vint-i-dos anys ofegui per sempre l'alegria en mon pit, i amb to de desesperació i pegant-me-les de poeta desconhortat me'n vagi per aquets mons de Déu repetint allò de

Malditos treinta años,
Maldita edad de amargos desengaños;

o, preferint la tristesa i melangia, em converteixi en un ploramiques, pa beneit, rossegons a la butxaca, o en una mar de llàstimes, com el *Rafael* de Lamartine, o el *Fritz Stein*, que vol dir ànima de canti, de Fernan Caballero? No fa per mon geni: conservo en mon pit totes les illusions que dec guardar; mes no me'n faig cap que no me'n degui fer. Ja saps que a les ploralles he preferit sempre les rialles. I puix per aquest motiu em batejàreu els companys amb el nom de Demòcrit, perquè ets més aficionat tu a les primeres que a les segones, t'he donat jo el d'Heràclit, persuadit de què amb tal de sentir i experimentar impressions tristes i efectes melangosos, capaç fores de fer-te congregant de la Pau i Caritat; «hermano» de l'Hospital; cotxer dels difunts; o ajudant d'enterramorts.

—Jesús, Maria i Josep!

—Home, és una figura retòrica. A tu t'encisen els quadros del Beat Angèlic i les pintures d'Oberweck: sentint la «Norma», de Bellini, i el «Roberto», de Meyerbeer, te'n puges a l'últim grau de les delectacions del paganisme i de l'Edat Mitjana: en l'interior d'un temple gòtic, escoltant les harmonies de l'orga, o els accents del *Dies iræ*, i contemplant la tètrica flama de les antorxes i el fum de l'encens, que en núvols de boira s'esvaeix davant de les pintades vidrieres, et trobes transportat a les més altes regions de la contemplació beatífica: son tes lectures predilectes les fantàstiques llegendes cavalleresques alemanyes o espanyoles: quan t'asseus al piano, a la música alegre i regositjada de valsos i estudiantines prefereixes les sonates de Beethoven, les melodies de Schubert o les masurques de Chopin, plenes totes de planyívoles frases, que nuen el cor com cantarella de pastoreta al capvespre d'un jorn de tardor; i

segur estic que si arribes a pintar, seran assumpte predilecte per als teus quadros, paisatges de gran atractiu amb feréstegues boscúries i penyals espadats; altius castells emmarletats, prop dels quals llençarà molt trista queixa algun desconhortat trobador; badies sumptuoses com nostres enderrocats monestirs de Ripoll i Poblet, Sant Cugat i Santes Creus, en els quels, per representar els contrastos que són llei de la naturalesa física i també de la moral, al costat d'escumosa cascata despenyada del cim d'incommensurable altura al fons de pregonissim avenc, posaràs un sant anacoreta pregant tranquil davant de tosca creu, feta de rústecs i nuosos troncs.

—Segueix, Lluís, segueix—digué En Fidel, passat breu temps, acompanyant ses paraules amb un entusiaste picament de mans.—Segueix, que tes pintures m'enamoren. Ja veus que no t'he interromput i que he deixat que a ton gust et despatxassis parlant de mi. Permet-me que et digui que has errat la vocació. Si en compte de la medecina hoguessis emprès altra qualsevol carrera, que et permetés fer gala de les teves dots oratàries, de segur adquiriris fama fama envejable i uninversal renom. Si un jorn arribes a ésser diputat, faràs honor al Parlament; i si, desencantat de la vida, emprens la sublim tasca del missioner, des d'ara t'auguro riquíssim aplec de conversions. Segueix, doncs, segueix, que em tens admirat.

—No és menester, que sobra el dit per demostrar-te que et conec i qu em conec.

—De veres?

—Tan de veres, que si el dit no fos més que prou, bastaria recordar que per ésser notari no t'has satisfet amb posseir a la perfecció les regles del art; sinó que has volgut conèixer, demés, els fonaments del Dret, i estudiar el que podríem dir-ne essència i esperit de la jurisprudència catalana, a fi de procedir en la forma deguda quan deguis autoritzar escriptures i discutir estipulacions. Resolució que t'honora; que deuria tenir molts imitadors; que evitarà molts disgustos i estalviarà no poques pessetes als que et confiin la redacció de llurs contractes; però que no et deixarà posar gallina a l'olla ni et lliurarà de les maledicciones d'advocats trapelles i procuradors famolencs que viuen d'embolicar, embrollar i fer pledejar al proisme, capaços de moure brega i buscar raons al *sursum corda*, i que en començar quotidianament llurs pecaminosos i punibles afers, en compte de «En nom del Pare», se senyen dient:

No es componguin mai més,
Vingan de lluny ;
Porten diners ;
Sian temeraris ;
Amen.

—Convens, Lluís—digué en Fidel, després d'haver esclafit una forta i espontània riallada—, convens en què mereixes amb plena justícia el títol de gat dels frares que et donan quant et coneixen?

—Convinc en tot el que vulguis, menys en què sia just tenir-nos a camp ras, exposats a atrapar una insolació. Per més que guaito, no veig ase, ni mosso, ni cosa que ho sembli : el sol va picant com si sos raigs fossin llancetes : aquí no hi ha indici ni pensament de poder cantar *sota l'ombreta l'ombreta l'ombriu* que diu la cançó ; ni senyal de font murmuradora i riallera d'aquelles que teniu sempre a punt els poetes ; ni aigua fresca i cristallina per apagar la set que em té amb la llengua escastada al paladar.

—Ningú ho diria.

—T'enutge, Heràclit amic, les meves observacions?

—Enutjar-me, Lluís ! Pots pensar-ho?

—Mira, doncs, si resta en la carmanyola algun glop de Màlaga engendrat a la Barceloneta, que puix se diu en terra de Castella que «a falta de pan, buenas son tortas,» crec jo que no hi ha inconvenient en què diguem en la nostra catalana que «careixent d'aigua, no està de més esbravar-se amb el vi.»

II

A TALS AMOS, TALS CRIATS

Regalant-se estava En Fidel, bevent a galet el que en la carmanyola havia deixat En Lluís, quan aixecant-se aquest sobtadament, començà d'esta manera :

—Alça't, company, alça't ; puix o bé els ulls em fan pampallugues, i no creguis que sia per allò de què «con este negro bever—se acrecientan los candiles,» o allà d'allà se distingeixen les bèsties que deu-en honrar-se amb nostra preciosíssima càrrega. Sí, elles són—afegí, passat breu temps, sens baixar la mà, que, per resguardar-se de la intensitat de la llum, s'havia posat davant

tudiant», m'esperen les visites ; les receptes ; les caminades en matxo o mula ; les galotxes ; el para-sol vermell a l'estiu i el capot de burell a l'hivern : per tota distracció la clàssica tertúlia de l'apotecari, i més tard el sabatot lligat a la cama, com solen dir les pageses d'aquesta terra, estic per a calificar de cap sense cervell el legislador que tingué la ridícula pressumpció d'imaginar que basten set anys per posseir la medecina, o de renegar de ma pobresa d'esperit, que per por del què diran, no m'ha deixat repetir els cursos, fent-me'ls reprovar a gratcient.

—No dius ara el que sents. Segur estic que esperes ansiós l'instant que puguin dir : «Bon metge n'hi ha de don Lluís ; sinó fos per ell, mos fills no tindrien pare». —«El metge jove? Miracles fa : al fill de mes entranyes ell el tragué de les portes de la mort.» I altres alabances per l'estil, que et conqueriran ta ciència i ton saber, i amb les quals t'estojaràs, com és molt just ; puix seràn llegítima recompensa a la teva aplicació i al talent que Déu t'ha donat.

—Ai, Fidel ! No et facis illusions. Tot això que dius és molt bonic, i molt falaguer, i fins molt encisador ; però, per desgràcia, és completament fantàstic, i propi sols de les novelles illustrades «con papel inmejorable y gran lujo de impresión», que es publiquen a dos quartos l'entrega. L'esdevenidor que m'espera el conec més bé que tu, puix em contemplo en el mirall de mon senyor pare. A mi el més que em diran serà el senyor Lluís, o «el metge nou», i metge nou seré encara oue em caiguin els caixals de vell. Tal hi haurà que parlant de mi digui «el barber», i de segur no en faltaràn que, fent-se justícia, diguin que só el seu menescal. Els malalts que salvi el meu bon desig, deuràn la salut al remei del «curandero» ; a la potinga de la primera doneta trapacera, o a l'ensalm de qualsevol saludador ; a tot menys als recursos de la ciència : si de la malaltia n'ixen, s'hauràn curat sols : i si es moren, ne tindrà la culpa «l'animalaç del metge que no sap de què se les heu». L'any que no hagin de menester la meva assitència, els recarà el pagament de la conducta, que, tot i essent petita, creuran que no l'hauré guanyada ; i si, fent ús de mon dret, els la reclam, em graduaran de «matasanos», afegint que «sols hi só pels quartos.» Mes, què hi farem ! *Sic fata voluere*, que digué el profà.

—Com exageres !

—Dic la pura veritat. Ja ho saps, Fidelet : en Medecina, espiritualista per convicció ; però en el demés, realista fins al moll dels ossos : per això m'agraden les

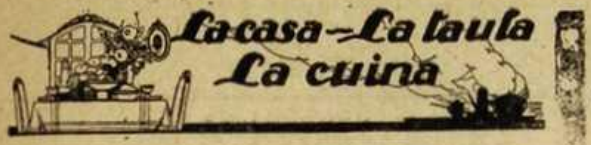

Seguint els consells i advertiments que donava suara per a l'ús i disposició dels atuells, diguem-ho així, d'una taula com cal, més o menys modesta, i per a les riques també, dec dir que han de posar-se, per poc que es pugui, els coberts de peix, és a dir, forquilla i ganivet per menjar-lo i pala per servir-lo.

La forquilla i el ganivet han d'ésser posats, respectivament, a l'esquerra i a la dreta del plat, junt amb la forquilla i el ganivet usuals. La cullera per a la sopa es col·loca, horitzontalment, davant del plat.

En el servei de les taules de gala i ordinari de les cases de gran parament, a més dels coberts esmentats de peix, solen usar-se'n d'altres, com la forquilla i el ganivet per al meló, la cullera d'ostres, forquilletes per a «hors d'oeuvre» i altres, que varien segons la moda, ço que fa inútil esmentar-les, car el bon gust de la directora prou sabrà disposar-ho tot, bo i fugint d'exageracions cursis i ridícules, pròpies de gents que els bé de nou, i que avui abunden qui-sap-lo! Cal, doncs, que les nenes i noies d'ara, senyores i mestresses de casa seva demà, parin esment del que diem, perquè l'arranjament de la taula, per modesta ni rica que sigui, no vol dir que hagi d'ésser una cosa capriciosa, ans al contrari, cal molta serietat, bon gust, sentit pràctic, netedat, i, si s'hi arriba, un xic o un bon tros de certa dosi d'art no hi serà de massa. Això sí: sempre amb tendència, tot, a estalviar feina als comensals, ni que siguin de casa ni de fora. Per damunt de tot, condícia i alegria...

De la vaixella no creiem haver de parlar-ne. El bon sentit triarà, dintre els «possibles» de cada casa, allò millor que li plagui, sense caure mai a la temptació de posar aquella pisa plena de dibuixos extravagants que volen ésser riquesa, o semblar-ho, i no són això, ni els mils, ni menys encara poden passar per cosa artística, perquè... tampoc no ho són, ni d'una hora lluny. La vaixella, com més senzilla, millor, i prou, per diari, ni que sigui la més cara porcellana. Els plats per a les ostres, espàrrecs, ensiam, peix i altres menges per l'estil, posen de manifest el grau de refinament que hi ha a les cases per aquestes coses, i per altres. Una taula ben parada no ha de significar riquesa ni ostentació de cap mena, sinó benestar i delicadesa, coses no gens reprovables mai.

En les diades i festes de convidats, si és que no es fa ordinàriament, la minyona o el «criat» cal que siguin advertits de canviar la forquilla i el ganivet que els comensals deixin als plats. Tornar a deixar-los damunt la taula perquè se'n serveixin tal com estan, això és, bruts, és cosa fortament incorrecta, car si no se'n tenen prou per tothom, pot posar-s'hi remei ensabonant-los i esbandint-los a corre-cuita, i, ben eixugats, queden d'allò més lluents: sembla que surtin de la capsa... i els convidats són ben servits, i tots contents. El cas és quedar bé davant dels altres. Tot és qüestió de manya, d'enginy.

Aquests consells cal retenir-los a la memòria i fer-ne ús quan calgui: són d'aquells la pràctica dels quals donen fama a les noies d'ésser bones futures mestresses de casa.

El fet de no tenir coberts de peix, espàrrecs, ostres, o del que sigui, no és cap pecat, perquè, en certa manera, vol dir un luxe; però el que sí és una falta, i gross, és fer menjar el peix amb les forquilles i els ganivets que s'ha menjat la carn; i, després, quan ve el pollastre, posem per cas, que encara hi hagin els mateixos coberts bruts de la carn i del peix, a la taula.

Això sí que és un pecat dels grossos, que ha d'evitar-se costi el que costi, i que ja hem quedat que no costa pas gaire, ans el remei encara fa bonic.

TAILLEVENT.

Estimada Gabriela:

Veig que el teu bon comportament ha aconseguit la «presa de possessió» del quartet del jardí, i que, amb els teus germans, t'ocupes de decorar-lo tan bé com pots.

En aqueix petit refugi—«que les eures oculten»—rebreu, algun diumenge, les vostres cosines i amiguetes, qui passaran la tarda amb vosaltres, i jugareu al «croquet» i al «mahjongg», i després, a berenar, cosa importantíssima, en aquesta mena de reunions, oi?

Quedem que haveu emblanquinat les parets; les vigues les heu pintat de blau-indi, i les portes i les finestretes «de comèdia», també; hi heu posat una taula de pi, gran, pintada del mateix to; i un parell de cadires; un canapé improvisat, la gènesi del qual me la imagino, mes no vull revelar.

Amb la seva cretona blava, de flors i ninotets d'estil «Green-Awai», tot està cobert; i els coixins, que després seran augmentats amb uns altres de diferents, de color i de forma: ho suposo; aquest conjunt em sembla que comença de semblar un bon xic porcellanat, i fins una mica holandès, cosa que va molt bé a la tertúlia jovenívola que veureu reunida al... pavelló.

Teniu sort que faig una petita llar, que, amb un foc de llenya, serà ben agradós, i allí podreu torrar castanyes, fer roses de maig, i fins coure algun «moniato» al caliu, sense anar a la cuina, «cosa» que us és prohibida, si no és precisa...

Em plau de saber que el joc de te i altres «fatilleries» que jo t'havia remès fagin tan bon efecte al vostre «salonet de te»...

Amb uns quants gravadets de colors, un petit escambell i dues llàmpares de fusta tosca, pintada de coloraines, i la seva pantalla per l'estil, ja no li falta res més a l'es-quartet de malendrecos del jardinet per quedar convertit en un reconet elegant i confortable, a més a més...

Veig que us hi han posat un empostissat i una rotllana d'espart d'aquelles de tres colors, com les que hi havia a les esglésies els temps de la Jamància, que us guardaran del fret, i tot tindrà un aspecte de netedat que farà goig...

El pot d'apotecari no hi podia faltar, amb flors camperoles, damunt l'escambell, i sota del qual jo hi posaria una tira de tela de sac que es pot pintar, amb quatre pinzellades, d'escenes de la «Ventafocs».

Sobre l'escambell podeu posar-hi també aquelles siluetes de fusta que teniu; i així, sense haver de comprar, i sense haver de treure coses de la casa, tindreu un quartet ben agradable i ple d'intimitat per a les vostres reunions dels diumenges.

En una altra epístola et diré alguna cosa més que se m'acudeixi, i suposo que no deixaràs de convidar la meva fillola perquè vegi el vostre petit saló; i mentrestant rep una forta abraçada de la teva

TIA ROSER.

ABONAMENT A «LA NURI»

Un any, 6'50 ptes. Sis mesos, 3'50 ptes.

NINES VELLES I NINES NOVES

LA NINA VELLA.—Jesús! els temps, com han canviat! Abans, les nines eren totes modestes i fines! Però, avui, us trobareu sovint amb aquestes mossetes de mirada altívola, que us fan abaixar els ulls!

IMPREMTA RAPOLS: Portaferrissa, 15